

Inrichtingsplan G.J. Doorninkweg 8 **Landschapsbeheer Gelderland**

Naam : Ansink-Berenschot
Straat : G.J. Doorninkweg 8
Postcode : 7131 NX
Plaats : Lichtenvoorde

Landschapsbeheer Gelderland
Rosendaal 2^a
6891 DA Rozendaal
Contactpersoon: R. Borkes
Datum: September 2012

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaren van de grond: particulieren, boeren en overheid.

- 1 -

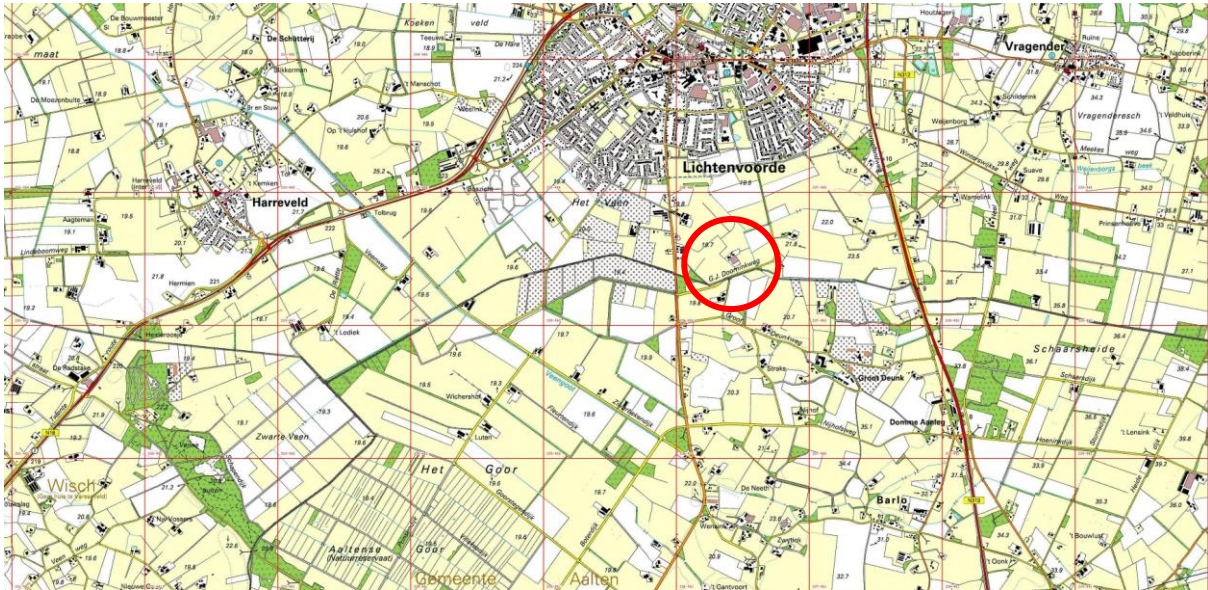
1. Inleiding

Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) is in Gelderland de organisatie die zich inzet voor het cultuurlandschap. Het landschap met heggen, knotwilgen, boomgaarden en poelen. Wij hebben geen eigen terreinen en werken dus altijd samen met anderen. Dit kan een gemeente zijn, een particulier, vrijwilligers of met de provincie Gelderland. Veel van het landschap wordt in stand gehouden door vrijwilligers. Deze onmisbare krachten ondersteunen wij met kennis, kunde en gereedschap. SLG is vanwege de ideële doelstelling en de werkwijze hoe aan deze doelstelling gewerkt wordt een erkend goed doel met een CBF keur en in bezit van een provinciale erkenning als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Dit maakt het mogelijk om een vaste beneficiënt te zijn van de Nationale Postcodeloterij.

Ook het particulier natuur,- en Landschapsbeheer op het eigen erf stimuleren we. Dit kan in (gemeentelijke) projecten zoals Dorpen in het Groen maar ook met individuele bewoners door hen te voorzien in advies en het ontwerpen van inrichtingsplannen.

2. Situatie

Het nu voorliggende inrichtingsplan is een uitwerking van een ontwerp voor het terrein van de fam. T. Ansink-Berenschot, gelegen aan de G.J. Doorninkweg 8 in Lichtenvoorde.

Topografische kaart

Luchtfoto erf

Het erf is gelegen in het kampenlandschap net ten zuiden van Lichtenvoorde.
De akkers in het kampenlandschap zijn ontstaan in de late Middeleeuwen als individuele huiskampen, van elkaar gescheiden door houtwallen en singels. Een bolle ligging en steilrandjes droegen bij aan de herkenbaarheid. Als gevolg van voortschrijdend inzicht en kennis werden de lagere delen van het dekzandgebied benut. Dit resulteerde in een divers landschapsbeeld. Nu behoort het kampenlandschap tot de structuur rijkste typen met relatief veel lijn- en vlakvormige elementen. De bebouwing is verspreid. De waterlopen en wegen zijn grillig.

Historische kaart omstreeks 1885

3. Inrichtingsplan

Hieronder worden de diverse nieuw aan te leggen landschapselementen tot in detail uitgewerkt en beschreven. Op de inrichtingskaart worden deze elementen eveneens weergegeven waarbij de beschreven objecten corresponderen met de nummers op de bijgevoegde kaart. In de bijlage van dit inrichtingsplan zijn de informatievellen opgenomen over de aanleg en beheer van de voorgestelde elementen.

1. Haagbeuken heg

Locatie : Naast de boerderij, om de zijtuin (zie tekening)
Lengte : 21 meter
Plantwijze : 4 per meter
Aantal : 84 stuks
Soort : haagbeuk (*Carpinus betulus*)
Maat : 80-100 (cm lengte)
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

2. Haagbeuken heg

Locatie : Om de voortuin, grenzend aan de boomgaard (zie tekening)
Lengte : 34 meter
Plantwijze : 4 per meter
Aantal : 136 stuks
Soort : haagbeuk (*Carpinus betulus*)
Maat : 80-100 (cm lengte)
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

3. Meidoornheg

Locatie : Om de boomgaard, oost en zuidzijde, (zie tekening)
Lengte : 66 meter
Plantwijze : 4 per meter
Aantal : 264 stuks
Soort : eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
Maat : 80-100 (cm lengte)
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

4. Meidoornheg

Locatie : Langs het weiland tussen entree erf en boerderij (zie tekening)
Lengte : 40 meter
Plantwijze : 4 per meter
Aantal : 160 stuks
Soort : eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
Maat : 80-100 (cm lengte)
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

5. Boerenboomgaard

- Locatie : naast de boerderij (zie tekening)
Aantal : 8 stuks
Plantwijze : plant de bomen 10 meter uit elkaar
Maat : hoogstam
Soort : peer - dirkjespeer
: peer - oranjepeer
: appel - zoete kroon
: appel - lemoenappel
: appel - Lunterse pippeling
: appel - dubbele bellefleur
: pruim - sanctus hubertus
: pruim - reine claude 'd Oullins

Bestuiving technisch gecontroleerd

Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

6. Houtsingel

- Locatie : oostzijde weiland
Lengte : 150 meter
Breedte : 3 plantrijen; 5 meter
Opp. : 650 m²
Plantwijze : driehoekverband; 1,50 mtr. bij 1,50 mtr.
Aantal : 300 stuks
Soort : 150 stuks zomereik (*Quercus robur*)
: 50 stuks zwarte els (*Alnus glutinosa*)
: 25 stuks lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)
: 25 stuks vuilboom (*Rhamnus frangula*)
: 25 stuks hazelaar (*Corylus avellana*)
: 25 stuks berk (*Betula pendula*)
Maat : 80-100 (cm lengte)

Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

Overig : Het naaldhout dient te worden verwijderd. De overige beplanting (fruitbomen en inheemse beplanting) dient te blijven staan.

7. Solitaire boom

- Locatie : achterzijde erf
Aantal : 1 stuk
Soort : tamme kastanje (*Castanea sativa*)
Maat : 10-12 (cm stamomtrek)
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

8. Solitaire boom

Locatie : Entree erf (zie tekening)

Aantal : 1 stuk

Soort : zomereik (Quercus robur)

Maat : 10-12 (cm stamomtrek)

Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

4. Beplantingslijst

Bosplantsoen 60-80	Latijnse naam	Maat	Aantal
Zwarte els	Alnus glutinosa	60-80	50
Haagbeuk	Carpinus betulus	60-80	225
Hazelaar	Corylus avellana	60-80	25
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	60-80	425
Zomereik	Quercus robur	60-80	150
Vuilboom	Rhamnus frangula	60-80	25
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	60-80	25
Berk	Betula pendula	60-80	25
Bomen	Latijnse naam	Maat	Aantal
Boompalen	Onbehandeld	8x250	10
Tamme kastanje	Castanea sativa	10-12	1
Zomereik	Quercus robur	10-12	1
Fruitbomen	Ras	Maat	Aantal
Appel	Dubbele Bellefleur	8-10	1
Appel	Lemoenappel(*)	8-10	1
Appel	Lunterse Pippeling	8-10	1
Appel	Zoete kroon*	8-10	1
Peer	Dirkjespeer*	8-10	1
Peer	Oranjepeer	8-10	1
Pruim	Reine Claude 'd Oullins*	8-10	1
Pruim	Sanctus hubertus	8-11	1

5. Historische Achtergronden

Historische achtergrond: Knip en scheerheg

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelsscheiding. De doornige heg had daarnaast ook nog een belangrijke veekerende functie.

Langs de rivieren dienden de heggen om de waterstroom bij overstromingen te remmen en te verdelen, zodat het vruchtbare slib kon bezinken.

Inmiddels zien we dat veel heggen bedreigd worden. Veel heggen zijn uit het landschap verdwenen door de komst van prikkeldraad, de ruilverkavelingen en achterstallig onderhoud. Alle redenen om de heg weer terug te brengen in het landschap. Heggen zijn namelijk nog altijd functioneel als windscherm en als veekering, ook bij hoge rivierwaterstanden zorgen ze voor een permanente afrastering. Daarnaast houden ze de grond vast en dragen ze bij aan een goede waterhuishouding.

Ook veel dieren hebben profijt van de aanwezigheid van een heg. Vogels gebruiken het als broedplaats; veel kleine zoogdieren vinden er voedsel en een schuilplaats en voor vleermuizen is een haag erg belangrijk als oriëntatiepunt.

Historische achtergrond: Solitaire boom en boomgroep

Een solitaire boom of boomgroep werd regelmatig in het weiland aangeplant als schaduw voor het vee of om het landschappelijke beeld compleet te maken. Ook werd een solitaire boom regelmatig op de hoek van het perceel aangeplant als afbakening (grensboom). Verder vindt men ook regelmatig solitaire bomen rondom het huis. Veel boomsoorten hadden een functie. Zo werd een walnoot vaak in de buurt van de keuken aangeplant omdat de walnoot muggen en vliegen weert en ook zorgde voor schaduw.

Historische achtergrond: Hoogstamboomgaard

Al vele eeuwen wordt in Nederland fruit geteeld in hoogstamboomgaarden. Aanvankelijk waren het vooral kloosters, kastelen en landgoederen. Eind 19de eeuw begon een grote uitbreiding aan fruitboomgaarden. Onder invloed van de landbouwcrisis stapten veel agrariërs in het rivierengebied over van graanteelt naar hoogstamfruit. Een groot voordeel van het hoogstamfruit was dat er dieren onder konden grazen.

Vanaf 1950 is het areaal aan hoogstamboomgaarden flink achteruit gegaan, vanwege de opkomst van de moderne fruitteelt (laagstam).

Hoogstamboomgaarden hebben een grote ecologische waarde. Ze leveren nestgelegenheid aan allerlei vogels. De steenuil is een soort die graag broedt in holle takken van fruitbomen. Een heg om de boomgaard als windsingel vergroot de natuurwaarde van de boomgaard.

Historische achtergrond: Houtwal en Houtsingel

Een houtwal is een lijnvormig door de mens opgeworpen zandlichaam waarop bomen en/of struiken groeien. De wallen dienden vroeger om vee binnen of wild buiten het omgeven gebied te houden. Houtwallen werden ten tijde van de ontginningen (middeleeuwen) op de hogere zandgronden aangelegd. Langs houtwallen vind je vaak aan één of beide zijden greppels. Deze werden gegraven om met de vrijkomende grond de wal op te kunnen werpen. De wallen waren tussen de 50 en 100 cm hoog.

Een houtsingel is een lijnvormige aanplant van bomen en/of struiken van 4 tot maximaal 20 meter breed. Houtsingels lijken veel op

houtwallen. Er is echter geen sprake van een opgeworpen wal. Houtsingels werden vooral op de lagere zandgronden aangelegd, meestal parallel aan sloten. De singels leverden brand- en geriefhout, waaraan in het gemengde bedrijf grote behoefte was. Omdat de boer verschillende diktes hout nodig had, werd een hakhoutbeheer gevoerd. Door de komst van prikkeldraad, de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

De houtwal en houtsingel hebben landschappelijk en ecologisch een belangrijke verbindende functie. Ze zijn tevens van belang voor vleermuizen om zich te oriënteren en als verbindingzone voor fauna. Bij de houtwal zorgt met name de wal voor extra ecologische waarde door de variatie in nat-droog en warm-koud.